

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A.R. (A.R.) SKUNDO**

2025 m. birželio d. Nr. S- (7-2025/55)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės (pranešėja), Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės, Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrino A.R. (A.R.; toliau – Pareiškėjas) 2025-04-07 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas, mokesčių administratorius) 2025-03-17 sprendimo Nr. 1AE-104 (toliau – skundžiamas sprendimas, Sprendimas). Pareiškėjas, Pareiškėjo atstovas advokatas G.V., Muitinės departamento atstovė N.A. 2025-05-06 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2025-01-28 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 5VM190156S (toliau – Patikrinimo ataskaita).

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėjas importavo prekę – automobilį (MERCEDES C43 AMG 4MATIC, spalva – juoda, metai – 2020, kėbulo Nr. (duomenys neskelbtini), VR/NR, variklio talpa – 2996 cm³, variklio galia – 287 KW, benzinas, defektuotas automobilis pagal turto vertinimo ataskaitą, toliau – Automobilis, transporto priemonė), kurią deklaravo elektroninėje importo deklaracijoje (toliau – EID) Nr. 24LTVR4000051FC4R1 (2024-09-19) (toliau – ginčo deklaracija), nurodant „CPT Lietuva“ pristatymo sąlygas, nustatant 16 000 Eur bendrąją faktūrinę vertę ir muitinę vertę bei apskaičiuojant importo mokesčius – 1 600 Eur maito ir 3 714 Eur PVM.

Vilniaus TM muitinio įforminimo metu patikrinusi deklaruojamo automobilio muitinę vertę, vadovaudamasi Prekių muitinio įvertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2022-12-30 įsakymu Nr. 1BE-1043 „Dėl Prekių muitinio įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas Nr. 1B-1043), 34.2 papunktyje nustatytais reikalavimais, numatė Pareiškėjo ginčo deklaracijoje deklaruotos prekės muitinės vertės papildomą tikrinimą ir prekę išleido į laisvą apyvartą, Pareiškėjui pateikus galinčios atsirasti mokesstinės prievolės dydžio užstatą (4 417 Eur). Po prekių išleidimo, patikrinimo metu Vilniaus TM nustatė, kad Pareiškėjo Automobiliui, deklaruotam ginčo deklaracijoje, sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas netaikytinas, kadangi pateikti pardavėjo MB „A“ komerciniai dokumentai, t. y. sąskaita Nr. ATV24-1007 (2024-09-16), transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartis (2024-09-16), nėra skirti pardavimui eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, todėl nevertintini muitinio įvertinimo tikslais, be to, nepateikti dokumentai, kurie pagrįstų deklaruotas pristatymo sąlygas, ir deklaruotos prekės kaina yra maža. Atlikusi patikrinimą, po prekių išleidimo, Vilniaus TM Patikrinimo ataskaita, be kita ko, nusprendė nepripažinti Pareiškėjo ginčo deklaracijoje deklaruoto Automobilio vertės muitine verte ir šios prekės muitinę vertę nustatyti vadovaujantis 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas

Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 74 straipsnio 3 dalies nuostatomis, perskaičiuoti Pareiškėjo importuotos prekės, deklaruotos ginčo deklaracijoje, muitinę vertę bei Pareiškėjo atžvilgiu įregistruoti mokesstinę prievolę muitinei: 1 334 Eur importo muto, 3 083 Eur PVM, 142 Eur delpinigių bei skirti 884 Eur baudą.

Pareiškėjas nesutinka su Muitinės departamento išvadomis ir prašo Komisijos panaikinti skundžiamą Muitinės departamento sprendimą.

Skunde nurodoma, kad Patikrinimo ataskaitoje, remiantis VŠĮ „E“ kataloge „Autotransporto kainos Lietuvoje“ (toliau – Katalogas) 2024 m. rugsėjo mėn. nurodyta lengvojo automobilio „MERCEDS-BENZ (USA) C43 AMG 4MATIC“ vidutine rinkos kaina (43 740 Eur), apskaičiuota 29 343,45 Eur importo kaina laikytina transporto priemonės, deklaruotos ginčo deklaracijoje, muitine verte ir perskaičiuoti importo mokesčiai.

Dėl Muitinės departamento sprendimo 3, 4 ir 5 psl. (1 ir 2 pastraipos) argumentų

Pareiškėjas nurodo, jog Muitinės departamento sprendimas iš esmės grindžiamas aplinkybėmis, kad Pareiškėjas neturi visų pirminių ginčo prekės įsigijimo dokumentų, pagal kuriuos ši prekė buvo parduota eksportui į ES muitų teritoriją (iš trečiosios valstybės), dėl ko negalima taikyti sandorio vertės metodo (Sąjungos muitinės kodekso 69 straipsnis).

Pareiškėjas pažymi, kad yra pateikęs ginčo prekės įsigijimo dokumentus, išvardintus skundžiamo sprendimo 2 psl., kitokių dokumentų jis objektyviai negali turėti, kadangi nebuvo muitinės procedūros, kurios pagrindu ginčo prekė buvo atgabenta į ES muitų teritoriją, vykdytojas. Šį muitinės formalumą vykdė MB „A“, taip pat Švedijos įmonė „S“, o Pareiškėjas tik įsigijo kitų nurodytų asmenų į ES muitų teritoriją atgabentą ginčo prekę. Tokiu būdu, Pareiškėjo vertinimu, net ne Pareiškėjui tenka pareiga / prievolė saugoti ir turėti muitinės procedūros, kurioje jis pats net nedalyvavo, informaciją, ją turi ir privalo(-ėjo) saugoti minėti asmenys (žr. Sąjungos muitinės kodekso I antraštinės dalies 8 skirsnį).

Pareiškėjas nurodo, kad pats Muitinės departamentas pripažįsta faktą, jog Pareiškėjas neprivalo tokių dokumentų kaupti, turėti ar saugoti, nes Muitinės departamento sprendimo 3 psl. yra minimas argumentas jog: „vadovaujantis 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 140 straipsniu, jei muitinė turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi visą sumokėtą sumą, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje, *ji gali paprašyti, kad deklarantas pateiktų papildomos informacijos*; jei abejonių nepavyksta išsklaidyti, muitinė gali nuspręsti, kad prekių vertė negali būti nustatoma pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį“.

Pareiškėjas skunde dar kartą akcentuoja, jog nebuvo ginčo prekės, įvežtos į ES muitų teritoriją, deklarantas – jis šią prekę įsigijo jau ES muitų teritorijoje. Pareiškėjas nevykdė nei jos atgabenimo į ES muitų teritoriją, nei išleidimo į laisvą apyvartą Lietuvos Respublikoje formalumų (kaip deklarantas).

Be to, Pareiškėjo vertinimu, minėtų ginčo prekės pardavimo eksportui į ES muitų teritoriją (iš trečiosios valstybės) dokumentų neturėjimas nėra jokia kliūtis ginčo prekės muitinę vertę nustatyti remiantis kitais priimtinais muitinio įvertinimo metodais (Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalis), t. y. pagal turto vertės nustatymo ataskaitą. Visa tai aiškiai ir imperatyviai numatyta, apibrėžta ir nurodyta specialiaame transporto priemonių muitinę vertę nustatančiame muitinės teisės akte – Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2019-10-31 įsakyme Nr. 1B-989 ir juo patvirtintose Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklėse (toliau – Taisyklės), būtent III skyriaus 25 punkte.

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas vietos mokesčių administratoriui teikė Kilnojamojo turto vertinimo ataskaitą Nr. 24-073 (toliau – Vertinimo ataskaita), kurioje apskaičiuota ginčo prekės (kaip apgadintos naudotos transporto priemonės) vertė. Todėl aukščiau nurodyti Muitinės departamento argumentai apie tai, kad Pareiškėjas neturi pirminių ginčo prekės atgabenimo į ES

mitų teritoriją dokumentų, Pareiškėjo vertinimu, neturi jokios teisinės reikšmės šio mokestinio ginčo sprendimui.

Dėl Muitinės departamento sprendimo 5 psl. (3, 4 ir 5 pastraipos) argumentų, taip pat 6 psl. 4 pastraipos

Skundžiamo Muitinės departamento sprendimo 5 psl. 3, 4 ir 5 pastraipose ir jas papildančioje 6 puslapio 4 pastraipoje yra komentuojama ginčo prekės Vertinimo ataskaita.

Pareiškėjas akcentuoja skundžiamo sprendimo prieštaringumą: iš pradžių Muitinės departamentas nurodo, kad turto vertinimo ataskaita iš viso yra netinkama ginčo prekės muitinei vertei nustatyti, tačiau skundžiamo sprendimo 5 psl. nuo 3-ios pastraipos teigia, jog turto vertinimo ataskaita potencialiai yra galimas muitinės vertės įrodymas, bet ginčo atveju ji negali būti vertinama dėl kitų priežasčių, t. y. pavėluoto pateikimo, dėl to, kad pats Pareiškėjas tariamai neprašė ja remtis ir t. t.

Skunde pabrėžiama, kad remiantis Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2023-01-06 įsakymu Nr. 1BE-16 „Dėl Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis ir raštu, muitinio įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei juo patvirtintu tvarkos aprašu, teikiant muitinės deklaracijas, nėra nustatyta prievolės bei pareigos muitinei elektroninio deklaravimo metu fiziškai pateikti visus įmanomus su deklaruojama muitinės procedūra susijusius dokumentus. Jie (jų buvimas) yra tik pažymimas atitinkamame muitinės deklaracijos langelyje ir, vėliau, muitinės prašymu šie dokumentai gali būti teikiami papildomai, tačiau nėra prievolės iš anksto su muitinės deklaracija teikti visą deklaruojamos prekės dokumentaciją.

Jokio teisinio reglamentavimo, kuriuo Pareiškėjas būtų įpareigotas iš anksto teikti (kartu su ginčo deklaracija) deklaruojamos prekės (Automobilio) Vertinimo ataskaitą, nenurodė ir Muitinės departamentas. Tokio reikalavimo nėra ir Taisyklėse.

Pareiškėjas pabrėžia, kad ginčo prekės Vertinimo ataskaita buvo surašyta dar 2024-09-03, o pats vertinimo veiksmas pradėtas atlikti dar 2024-08-30 (tai nurodyta pačioje ataskaitoje), t. y. kol transporto priemonė dar buvo muitinės prižiūrima ir nebuvo išleista į laisvą apyvartą.

Dėl šios priežasties, Pareiškėjo vertinimu, nėra jokių pagrindų kaip nors papildomai abejoti Vertinimo ataskaita pagal jos surašymo datą ir momentą, o jokių šios ataskaitos esminių trūkumų ar neatitikimų, nurodytų Taisyklių 25 punkte, taip pat pripažįstamų teismų praktikoje (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011-10-19 nutartis adm. byloje Nr. A-143-2783/2011; 2013-03-12 nutartis adm. byloje Nr. A-261-364/2013 ir t. t.), nebuvo nustatyta.

Vertinimo ataskaitos duomenys patvirtina, jog turto vertintojo nustatyta importuotos transporto priemonės rinkos vertė 12 673 Eur, kad transporto priemonė yra apgadinta, išvardinti apgadavimo pobūdžiai, pridėtos jų nuotraukos.

Todėl, kaip pažymi Pareiškėjas, vietos mokesčių administratoriaus atliktas teorinis prekės (transporto priemonės) muitinės vertės apskaičiavimas, neatitinkantis nei tikrosios prekės būklės, nei ją patvirtinančio oficialaus įrodymo (Vertinimo ataskaitos), numatyto Taisyklių 25 punkte, negali būti pripažintas pagrįstu ir teisėtu. Todėl vietos mokesčių administratorius, skaičiuodamas ginčo prekės muitinę vertę, neturėjo jokio teisinio ją padidinti iki 29 343,45 Eur.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad sistemškai aiškinant Taisyklių nuostatas, iš jų turinio matyti, jog Taisyklių 37 punktą yra išdėstytas teisės akto tekste jau po Taisyklių 25 punkto (chronologine veiksmų seka), todėl yra visiškai akivaizdu, kad prieš atlikdamas Taisyklių 37 punkte nurodytą veiksmą, mokesčių administratorius privalėjo įvertinti (pirmiausiai) visą iki šių Taisyklių 37 punkto minimą informaciją, aplinkybes, bei atlikti kitus Taisyklėse nurodytus (iki 37 punkto) veiksmus.

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjo pateiktoje ginčo deklaracijoje buvo įrašyta apie ginčo prekės Vertinimo ataskaitą (kaip deklaracijos oficialųjį lydimąjį dokumentą), pati Vertinimo ataskaita mokestinio patikrinimo metu buvo pateikta Vilniaus TM, jokių objektyvių jos trūkumų ar neatitikimų neaprašyta bei nenustatyta, ataskaita buvo parengta tuo metu, kai transporto priemonė dar buvo muitinės priežiūroje ir nebuvo išleista į laisvą apyvartą. Taigi, Vertinimo ataskaita,

Pareiškėjo įsitikinimu, atitiko visas Taisyklėse nurodytas sąlygas, kaip įrodymas, kuri privaloma vertinti tikrinant transporto priemonės muitinę vertę (Taisyklių 41 punktą).

Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratoriaus nustatyta ginčo prekės muitinė vertė yra hipotetinė, teorinė, paremta prielaidomis ir spėjimais, neatitinkanti jokių ekonominių ginčo prekės įsigijimo sandorio aplinkybių, o toks vertinimas prieštarauja aktualiai teismų praktikai. Pavyzdžiui, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) laikosi praktikos, jog pirmiausia Sąjungos teisės aktais, susijusiais su muitiniu įvertinimu, siekiama įtvirtinti teisingą, vienodą ir neutralią sistemą, kuri neleistų naudoti savavališkai nustatytų arba fiktyvių muitinių verčių, todėl muitinė vertė turi atspindėti realią importuotos prekės ekonominę vertę (ESTT 2019-06-20 sprendimo byloje *Oribalt Rīga*, C-1/18, 22 ir 23 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

Dėl Muitinės departamento sprendimo 5 psl. paskutinės pastraipos ir 6 psl. 1–2 pastraipos

Skunde nurodoma, kad Muitinės departamento teigimu, Pareiškėjas pavėluotai pateikė ginčo prekės Vertinimo ataskaitą (jau mokestinio patikrinimo metu), taip pat kad nepateikė Taisyklių Nr. 1B-989 24 punkte nurodyto akto su už fiksuotais automobilio defektais.

Pareiškėjas pabrėžia, kad iš anksto buvo informavęs vietos mokesčių administratorių apie Vertinimo ataskaitos egzistavimą. Nei Muitinės departamento sprendime, nei Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitoje nėra nurodyta jokių objektyvių faktų, aplinkybių ar duomenų, kurie leistų abejoti Vertinimo ataskaitoje fiksuota jos sudarymo data, ataskaitos turiniu, ją surašiusio asmens (turto vertintojo) įgaliojimais ar kompetencija.

Dėl Muitinės departamento teiginių apie Pareiškėjo pareigą pateikti aktą su užfiksuotais automobilio defektais Pareiškėjas pažymi, kad Taisyklių 24 punkte kalbama apie tai, kad „Naudotų transporto priemonių turimi defektai gali būti fiksuojami surašant importuojamos naudotos transporto priemonės defektų, atsiradusių dėl apgadinimo, aktą (priedas).“ Todėl tokio akto surašymas ar nesurašymas nėra prievolė ar pareiga, tai tik veiksmas, kuris gali būti (arba ne) atliktas mokesčių mokėtojo nuožiūra. Pareiškėjo nuomone, minėtas aktas nėra būtina sąlyga importuojamų naudotų transporto priemonių turto vertės ataskaitai pateikti (Taisyklių III dalis / skyrius).

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas užsakė importuojamos naudotos apgadintos transporto priemonės turto vertinimą. Vertinimo ataskaitoje buvo užfiksuoti visi transporto priemonės defektai, todėl akivaizdu, kad joks „Importuojamos naudotos transporto priemonės defektų, atsiradusių dėl apgadinimo, aktas“ neprivalėjo būti sudaromas, tam nebuvo jokios objektyvios būtinybės.

Todėl, Pareiškėjo teigimu, nagrinėjamo mokesstinio ginčo kontekste „Importuojamos naudotos transporto priemonės defektų, atsiradusių dėl apgadinimo, akto“ buvimas ar nebuvimas, sudarymas ar nesudarymas pats savaime nėra esminė aplinkybė, dėl kurios buvimo ar nebuvimo būtų galima kvestionuoti importuojamos naudotos transporto priemonės defektus – šie defektai yra užfiksuoti Vertinimo ataskaitoje ir gali būti paneigti mokesčių administratoriui nurodant konkrečius šios ataskaitos neatitikimus, trūkumus, prieštaravimus, tačiau tai padaryta nebuvo.

Muitinės departamento sprendime nurodoma, jog Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prekių muitinės vertės pagrindas visų pirma yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalies e punktu, nustatant muitinę vertę pagal 70 straipsnį, prie faktiškai sumokėtos ar mokėtinos už importuojamas prekes kainos pridamos išlaidos, patirtos prekes gabenant iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos.

Taisyklių 9 punktą nustato, kad naudotų transporto priemonių sandorio vertė apskaičiuojama remiantis jų pirkimą–pardavimą pagrindžiančiais įrodymais, t. y. pirkimo–pardavimo sutartimis, sąskaitomis faktūromis (*invoice*), mokėjimo dokumentais, kuriais remiantis galima identifikuoti atsiskaitymą už konkrečią transporto priemonę, transporto priemonių eksporto į Sąjungos muitų teritoriją dokumentais, transporto ir draudimo paslaugų sąskaitomis faktūromis ir kt. Taip pat muitinei gali būti teikiama elektroniniu paštu ar kitomis elektroninėmis komunikavimo priemonėmis gauta informacija apie sandorio sudarymo aplinkybes (t. y. kaip pirkėjas ir pardavėjas susitarė dėl prekių pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų, kainos, apmokėjimo sąlygų ir kt.).

Nagrinėjama atveju, po prekių išleidimo atliekamo patikrinimo metu Vilniaus TM nustatė, kad ginčo deklaracijoje deklaruoto Automobilio muitinė vertė nustatyta taikant sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą pagal pateiktą transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį (2024-09-16), pasirašytą MB „A“ ir Pareiškėjo, kurioje nurodyta prekės kaina 16 000 Eur ir pardavėjo MB „A“ Pareiškėjui išrašytą sąskaitą Nr. ATV24-1007 (2024-09-16) (16 000 Eur). Vilniaus TM nustatė, kad dokumentai, pagrindžiantys deklaruotas pristatymo sąlygas „CPT Lietuva“, nebuvo pateikti. Taip pat nustatyta, kad papildomai pateiktas automobilio registracijos Kanadoje dokumentas Nr. N9272208, Švedijos įmonės „S“ įmonei MB „A“ išrašyta sąskaita Nr. 2024-043 (2024-08-20) (11 000 Eur), mokėjimo dokumentai (sąskaitos išrašas 2024-09-01–2024-09-16; mokėjimo nurodymas (2024-09-16), kuriais Pareiškėjas apmokėjo MB „A“. Be to, pateiktas dokumentas (Revolut mokėjimas 2024-08-24), pagrindžiantis, kad MB „A“ apmokėjo Švedijos įmonei „S“ už Automobilį. Įvertinusi pateiktus dokumentus, Vilniaus TM padarė išvadą, kad automobilį MB „A“ pirko iš Europos Sąjungoje registruotos Švedijos įmonės ir jį perpardavė Lietuvos fiziniam asmeniui – Pareiškėjui. Pateiktas automobilio registracijos Kanadoje dokumentas Nr. N9272208, tačiau nepateikti jokie kiti dokumentai, kurie pagrįstų automobilio pardavimą eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir patvirtintų automobilio transportavimą iš Kanados/JAV bei apmokėjimą už šias paslaugas. Patikrinimo ataskaitoje konstatuota, jog pagal pateiktus dokumentus, Automobilio pirkimo pardavimo sandoriai vyko tarp Europos Sąjungos asmenų; nors buvo pateiktas automobilio registracijos Kanadoje dokumentas, tačiau tokie sandoriai negali būti laikomi pardavimo eksportui į Sąjungos muitų teritoriją sandoriais. Taigi, nustatyta, kad Pareiškėjo pateikti komerciniai dokumentai (minėta sutartis ir sąskaita) nėra susiję su prekių pardavimu eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir nevertintini muitinio įvertinimo tikslais.

Muitinės departamentas sprendime pažymi, kad Vilniaus TM abejonės dėl nustatytos importuotos ginčo prekės muitinės vertės yra grindžiamos nustatytų aplinkybių visuma. Pareiškėjas savo rizika ir atsakomybe įsigijo Automobilį ir jį deklaravo pasirinktai muitinės procedūrai sandorio vertės muitinės įvertinimo metodu, o muitinės kompetencijos dalykas yra įsitikinti muitinei teikiamos informacijos tikrumu. Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog asmuo, pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, prisiima atsakomybę už deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą, visų deklaraciją papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą. Vadinasi, pateikdamas deklaraciją, ją papildančius dokumentus bei prekę muitiniam įforminimui, Pareiškėjas tapo atsakingas už pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą, o pateikta prekė tapo muitinės prižiūrima. Sąjungos muitinės kodekso 5 straipsnio 27 dalyje nustatyta, kad muitinės priežiūra – tai veiksmai, kurių paprastai imasi muitinė, siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų ir, atitinkamai atvejais, kitų nuostatų, taikomų prekėms, kurių atžvilgiu imamasi tokių veiksmų. Vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento 140 straipsniu, jei muitinė turi pagrįstų abejonų dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi visą sumokėtą sumą, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje, ji gali paprašyti, kad deklarantas pateiktų papildomos informacijos; jei abejonų nepavyksta išsklaidyti, muitinė gali nuspręsti, kad prekių vertė negali būti nustatoma pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį.

Nagrinėjama atveju, kilus abejonėms dėl ginčo deklaracijoje deklaruotos sandorio vertės teisingumo, Vilniaus TM patikrinimo metu 2024-11-11 raštu Nr. (1.10 Mr/49)2VE-10594 išsiuntė Pareiškėjui nurodymą, kuriame, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 188 straipsnio b punktu, Taisyklių Nr. 1B-989 9 punktu, prašė pateikti dokumentus deklaruotos prekės sandorio vertei pagrįsti, t. y. dokumentus, susijusius su prekės pardavimu eksportui į Sąjungos muitų teritoriją. Pareiškėjas, atsakydamas į raštą, nurodė, kad tikrinamą Automobilį pirko Lietuvoje iš įmonės MB „A“ pagal transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį (2024-09-16) ir sąskaitą Nr. ATV24-1007 (2024-09-16), kurioje nurodyta suderėta kaina, o transportavimo išlaidos įtrauktos į pardavimo kainą. Pareiškėjas paaiškino, kad Automobilis pirktas stipriai apgadintas, po avarijos ir buvo remontuojamas savo jėgomis; taip pat nurodė, kad pagal MB „A“ pateiktą informaciją Automobilis atgabentas iš Belgijos uosto į Lietuvą. Pareiškėjas teigė, kad ankstesni prekių tiekėjai neperdavė MB „A“ importo dokumentų, transportavimo sąskaitos ir šiuo metu nėra galimybės gauti tokių

dokumentų. Pareiškėjas pakartotinai pateikė visus prieš tai teiktus dokumentus ir VĮ „Regitra“ transporto priemonės laikinos registracijos liudijimą.

Tokiu būdu, Vilniaus TM atliekamo patikrinimo metu nustatytos pirmiau minėtos aplinkybės tik sustiprino muitinės abejones nustatytos prekių muitinės vertės teisingumu, o Pareiškėjo pateikti paaiškinimai kilusių abejonių dėl automobilio įsigijimo aplinkybių ir deklaruotos muitinės vertės, taikant sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą, neišskleidė. Muitinės departamento sprendime akcentuojama, jog Pareiškėjo pateiktoje transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartyje (2024-09-16) yra nurodyta, kad „Automobilis parduodamas po avarijos, su pažeidimais bei neišmuitintas“, kas reiškia, kad šio automobilio įsigijimo metu, Pareiškėjui buvo žinoma aplinkybė, jog norėdamas disponuoti įsigyta preke (kad prekė patektų į Sąjungos rinką ir galėtų būti naudojama Sąjungos muitų teritorijoje asmeninėms reikmėms), turės teikti deklaraciją išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai ir, atitinkamai, teikti muitinei dokumentus, kurie pagrįstų deklaruotą automobilio muitinę vertę bei pristatymo sąlygas. Pareiškėjas, teikdamas muitinei ginčo deklaraciją, prekės muitinę vertę deklaravo sandorio vertės muitinio įvertinimo metodu, tačiau muitinio įforminimo ir patikrinimo metu teikė tik su sandoriu tarp Europos Sąjungos asmenų (subjektų) susijusius komercinius dokumentus bei nurodė, kad ankstesni prekių tiekėjai neperdavė įmonei MB „A“ importo dokumentų, transportavimo sąskaitos ir šiuo metu nėra galimybės gauti tokių dokumentų. Pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį, sandorio vertė yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, todėl, Muitinės departamento vertinimu, Vilniaus TM pagrįstai Pareiškėjo prašė pateikti su prekės pirkimu ir kaina susijusią informaciją ir sąskaitą, pagal kurią automobilis parduotas būtent eksportui į Sąjungos muitų teritoriją bei apmokėjimo pardavėjui dokumentus; eksporto iš Kanados/JAV deklaraciją; dokumentus, su kuriais prekė buvo atgabenta iš Kanados/JAV; sąskaitą už transportavimą, draudimą ir kt., kad pagrįstų deklaruotas „CPT Lietuva“ pristatymo sąlygas.

Skundžiamame sprendime pažymima, kad ginčo dėl Pareiškėjo pateiktų komercinių dokumentų ir apmokėjimą patvirtinančių dokumentų, kuriais sandoriai vyko tarp Europos Sąjungos asmenų (Švedijos įmonės ir MB „A“; MB „A“ ir Pareiškėjo), nėra, tačiau jais neįrodoma, kad deklaruotas automobilis buvo skirtas pardavimui eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kas, nagrinėjamu atveju, būtų pagrindas taikyti sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą. Kitaip tariant, Vilniaus TM tikslingai aiškinosi esmines aplinkybes dėl sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo taikymo, nes būtent tokių dokumentų, kurie pagrįstų prekės įsigijimo trečiojoje šalyje aplinkybes, Pareiškėjas nepateikė. Muitinės departamentas akcentuoja tai, kad Švedijos įmonės „S“ įmonei MB „A“ išrašytos sąskaitos Nr. 2024-043 (2024-08-20) aprašyme yra nurodyta „Atgautos pavogtos transporto priemonės pardavimas „B“ vardu Antverpeno uoste, Belgijoje <...>“, tai įrodo, jog sandoris įvyko ne Kanadoje/JAV, o Antverpeno uoste, Belgijoje, Europos Sąjungoje. Šie duomenys, Muitinės departamento teigimu, pagrindžia Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitoje nustatytas aplinkybes, kad sandoris nebuvo atliktas prieš prekės įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją (prekės pardavimas iš tikrųjų nėra prekės pardavimas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją). Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo skundo argumentai, kad prašoma papildoma informacija neturėjo jokios tiesioginės reikšmės ginčo prekės vertės nustatymui ir kad tokių dokumentų nepateikimas savaime nėra pagrindas nepripažinti prekės deklaruotos vertės pagal nurodytas ir deklaruotas aplinkybes, nepagrįsti, todėl atmestini.

Muitinės departamento nuomone, Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitoje detalčiai aprašė ir išanalizavo visus Pareiškėjo tiek deklaravimo metu, tiek vėliau papildomai tikrinimo metu pateiktus dokumentus ir, įvertinusi visą turimą informaciją, pagrįstai sprendė, jog Pareiškėjo pateikti komerciniai dokumentai nėra skirti pardavimui eksportui į Sąjungos muitų teritoriją bei neįrodo, kad deklaruoto Automobilio pirkimo–pardavimo sandoris atliktas prieš įvežant prekę į Sąjungos muitų teritoriją, todėl tokie dokumentai nevertintini muitinio įvertinimo tikslais. Be to, nepateikti dokumentai, kurie pagrįstų deklaruotas „CPT Lietuva“ pristatymo sąlygas. Įvertinus nurodytas teisės aktų nuostatas ir išanalizuotas aplinkybes, skundžiamame sprendime konstatuota, kad Pareiškėjo pateikti dokumentai nepagrindė deklaruojamos sandorio vertės, todėl Vilniaus TM

teisėtai ir pagrįstai, nustatant prekės muitinę vertę, ginčo deklaracijoje deklaruota vertė nesivadovavo.

Remiantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalimi, tuo atveju, jeigu prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsniu, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 74 straipsnio 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį prekių muitinę vertę įmanoma nustatyti. Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitoje nurodė, jog nesant galimybės pritaikyti tapačių ir panašių prekių muitinio įvertinimo metodo (dėl skirtingo transporto priemonių nusidėvėjimo, jų techninės būklės, papildomos įrangos neįmanoma nustatyti ar prekė atitinka tapačios ar panašios prekės apibrėžimą), vertės, nustatytos pagal prekės vieneto kainą (nepateikti duomenys), apskaičiuotosios vertės metodo (šiuo metu nustatoma tik naujų prekių muitinė vertė), Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nurodyti muitinio įvertinimo metodai netaikytini. Todėl, remiantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies a punkto nuostatomis, Taisyklių 17 ir 18 punktais, muitinė vertė nustatyta remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. remiantis transporto priemonių rinkos kainomis, nurodytomis Kataloge (VšĮ „Emprekis“ kataloge „Autotransporto kainos Lietuvoje“) ir vadovaujantis Taisyklių IV skyriaus nuostatomis.

Pareiškėjas, remdamasis ESTT praktika (byla C-291/15, *Euro 2004. Hungary Kft*, 38-39 p.), skunde teigia, kad Vilniaus TM neturėjo pagrindo atmesti Pareiškėjo deklaruotą ginčo prekės muitinę vertę ir muitinę vertę nustatyti remiantis Katalogo duomenimis, kadangi palyginus Pareiškėjo deklaruotą sandorio vertę (16 000 Eur) su Kataloge esančiomis panašių prekių kainoms, deklaruota prekės vertė nebuvo daugiau kaip 50 procentų mažesnė už vidutinę statistinę vertę. Šiuo klausimu Muitinės departamento sprendime pažymėta, jog nors Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitoje ir pasisakė dėl mažos Pareiškėjo deklaruotos prekės kainos, tačiau Pareiškėjo importuotos prekės muitinei vertei nustatyti sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas netaikytinas ne dėl Pareiškėjo deklaruotos prekės vertės neatitikimo (skirtumo) Kataloge esančioms prekių kainoms, o todėl, kad Pareiškėjo pateikti dokumentai nepagrindžia deklaruotos sandorio vertės, kaip numatyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnyje, t. y. Pareiškėjo pateikti komerciniai dokumentai nėra susiję su prekių pardavimu eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, todėl nevertintini muitinio įvertinimo tikslais. Atsižvelgiant į tai, kad sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas deklaruotai prekei netaikytinas dėl to, kad nebuvo prekės pardavimo eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, Pareiškėjo argumentai, dėl prekės vertės skirtumo, skundžiamame sprendime atmesti kaip nepagrįsti.

Muitinės departamentas atkreipia dėmesį į tai, kad Vilniaus TM Patikrinimo ataskaitos 2 dalyje nurodyta, jog Vertinimo ataskaita buvo įrašyta į ginčo deklaraciją, tačiau muitinio įforminimo metu, t. y. teikiant deklaraciją muitinei, nebuvo pateikta. Skundžiamame sprendime pažymima, kad po prekės išleidimo į laisvą apyvartą Pareiškėjas pakartotinai pateikė visus muitinio įforminimo metu pateiktus dokumentus ir ginčo deklaracijos dokumentų sąrašą įrašytą, tačiau prie dokumentų nepateiktą Vertinimo ataskaitą. Taigi, Vertinimo ataskaita muitinio įforminimo metu muitinei pateikta nebuvo ir nustatyti ginčo prekės muitinės vertės, remiantis minėta Vertinimo ataskaita, Pareiškėjas nepageidavo.

Skundžiamame sprendime akcentuojama, kad vadovaujantis Aprašo Nr. 1BE-1043 34.3 papunkčiu, deklarantui sutikus ir jam atitinkamai pataisius muitinės deklaracijos duomenis, prekių muitinė vertė nustatoma pagal kitus muitinio įvertinimo metodus, kai deklaruotas muitinio įvertinimo metodas netaikytinas. Pareiškėjas prekės muitinio įforminimo metu turėjo teisę patikslinti prekės muitinę vertę pagal kitus muitinio įvertinimo metodus (pvz., pateikiant Vertinimo ataskaitą). Tokia galimybe Pareiškėjas nepasinaudojo.

Ginčo deklaracijos langelyje „Prekių aprašymas“ yra nurodyta „Defektuotas automobilis pagal turto vertinimo ataskaitą“. Vadinasi, Vertinimo ataskaitoje yra nustatyta automobilio rinkos vertė, įvertinus nustatytus defektus. Muitinės departamentas pabrėžia, kad Taisyklių 24 punktas nustato, jog naudotų transporto priemonių turimi defektai gali būti fiksuojami surašant Importuojamos naudotos transporto priemonės defektų, atsiradusių dėl apgadavimo, aktą (toliau – Aktas). Prie Akto turi būti pridėtos apgadintos naudotos transporto priemonės spalvotos matomų

defektų fotografijos. Akte nurodytų duomenų ir fotografijų tikrumas turi būti patvirtintas deklaranto parašu. Jei naudota transporto priemonė turi vizualiai nematomų defektų, prie Akto pridedamas Taisyklių 30 punkte nurodytas dokumentas. Aktas gali būti užpildomas įforminant laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūrą, muitinei priėmus sprendimą išleisti naudotą transporto priemonę su asmens pateikta galinčios atsirasti mokestinės prievolės dydžio garantija ir kitais atvejais. Aktą surašo deklarantas ir pateikia Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis. Pateikiamas Aktas gali būti užpildomas elektroniniu būdu ir pasirašytas kvalifikuotu el. parašu arba užpildomas ir pasirašomas fiziškai pateikiant skenuotą Akto versiją Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis. Taisyklių 42 punkte nustatyta, kad, tuo atveju, jei naudota transporto priemonė buvo remontuojama, deklarantas, norėdamas pagrįsti muitinę vertę, turi pateikti dokumentais pagrįstus įrodymus apie faktines naudotos transporto priemonės atkūrimo (remonto) išlaidas. Šie įrodymai vertinami, jei muitinio įforminimo metu buvo pateiktas Taisyklių 24 punkte nurodytas Aktas.

Nagrinėjamu atveju, Pareiškėjas, teikdamas ginčo deklaraciją, nepateikė Taisyklių 24 punkte nurodyto Akto su užfiksuotais automobilio defektais, kad muitinio tikrinimo metu pareigūnai galėtų įsitikinti šių defektų realumu. Pareiškėjas Vertinimo ataskaitą, kurioje užfiksuota defektuoto automobilio rinkos kaina, pateikė po muitinio įforminimo atliekamo patikrinimo metu, tačiau, kaip pirmiau nurodyta, muitinio įforminimo metu nebuvo sudarytos galimybės įsitikinti nustatytų defektų tikrumu. Taigi, ginčo prekei įforminus importo procedūrą ir prekę išleidus į laisvą apyvartą, muitinės priežiūra jai nebetaikoma. Atsižvelgiant į tai, kad muitinio įforminimo metu muitinei nebuvo sudaryta galimybė įsitikinti, ar automobilio defektai atitinka Vertinimo ataskaitoje užfiksuotus defektus, ar nėra neatitikimų ir pan., Muitinės departamentui kilo abejonių, ar minėta Vertinimo ataskaita atspindi realią importuotos prekės (Automobilio) muitinę vertę, todėl Vertinimo ataskaita Automobilio muitinės vertės nustatymo tikslais muitinei buvo nepriimtina. Be to, pardavėjo MB „A“ Pareiškėjui išrašytoje sąskaitoje Nr. ATV24-1007 (2024-09-16) nurodyta automobilio kaina (16 000Eur) yra didesnė palyginus su Vertinimo ataskaitoje nurodyta sužalotos transporto priemonės rinkos verte (12 673 Eur), todėl, Muitinės departamento nuomone, minėtoje Vertinimo ataskaitoje nurodyta prekės vertė nepagrindžia ir deklaruotos prekės vertės.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes bei aktualias teisės aktų nuostatas, Muitinės departamentas sprendė, kad po prekių išleidimo Pareiškėjo iniciatyva pateikta turto vertintojo surašyta Automobilio Vertinimo Ataskaita nebus naudojama nustatant importuoto Automobilio muitinę vertę.

Apibendrinant skundžiamame sprendime išdėstytus motyvus, faktines ir teises aplinkybes, teisės aktų nuostatas, skundžiamame sprendime konstatuota, kad Vilniaus TM teisėtai ir pagrįstai nusprendė sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo ginčo deklaracijoje deklaruotai prekei (Automobiliui) netaikyti, perskaičiuoti prekės muitinę vertę bei įregistruoti Pareiškėjui mokestinę prievolę.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas atmestinas, Muitinės departamento Sprendimas tvirtintinas.

Skundžiamu sprendimu buvo patvirtinta Pareiškėjai papildomai apskaičiuota mokestinė prievolė – 1 334 Eur importo maito, 3 083 Eur PVM, 142 Eur delspinigiai bei skirta 884 Eur bauda, mokesčių administratoriui nusprendus netaikyti Pareiškėjo importuotai prekei (Automobiliui), deklaruotai ginčo deklaracijoje (EID Nr. 24LTVR4000051FC4R1 (2024-09-19), deklaruoto sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo ir šios prekės muitinę vertę nustatyti vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies nuostatomis, perskaičiuoti prekės muitinę vertę bei įregistruoti Pareiškėjui mokestinę prievolę.

Pareiškėjas nesutinka su Muitinės departamento sprendimu ir nurodo, kad nagrinėjamu atveju nebuvo deklarantas, todėl neprivalo turėti Automobilio pardavimo eksportui į ES muitų teritoriją (iš trečiosios valstybės) dokumentų. Pareiškėjas akcentuoja, kad nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas, nustatydamas ginčo Automobilio muitinę vertę, nepagrįstai neatsižvelgė į

Pareiškėjo pateiktą Vertinimo ataskaitą. Akto, kuriame būtų nurodyti naudotos transporto priemonės defektai, surašymas, Pareiškėjo tvirtinimu, nėra prievolė ar pareiga, tai veiksmas, kuris gali būti atliktas arba neatliktas mokesčių mokėtojo nuožiūra. Nagrinėjamu atveju importuoto Automobilio defektai užfiksuoti Vertinimo ataskaitoje, todėl minėtas Aktas nebuvo būtinas. Pareiškėjas skunde kritikuoja Vilniaus TM nustatytą ginčo Automobilio muitinę vertę, teigdamas, kad ji yra teorinio pobūdžio, visiškai neatitinka tikrovės, kadangi ją nustatant nebuvo atsižvelgta į Automobilio defektus.

Pažymėtina, kad nagrinėjamo ginčo atveju Pareiškėjas iš esmės neginčija skundžiamo sprendimo bei Patikrinimo ataskaitos aprašomosiose dalyse detaliam aprašytų faktinių ginčo aplinkybių, tačiau nesutinka su mokesčių administratoriaus pateiktu nustatytų faktinių aplinkybių teisiniu vertinimu ir pateikia konkrečius nesutikimo su skundžiamu sprendimu motyvus. Atsižvelgdama į tai, kad mokesčio ginčo dalyką lemia pareikšti konkretūs ir aiškūs mokesčių mokėtojo reikalavimai, nagrinėjamu atveju Komisija sprendime pasisakys dėl skundžiamo sprendimo pagrįstumo, atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde nurodytus nesutikimo su skundžiamu Muitinės departamento sprendimu motyvus ir reikalavimus.

Pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį prekių muitinės vertės pagrindas, visų pirma, yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama. Įgyvendinimo reglamento 140 straipsnis reglamentuoja, jog tada, kai muitinė turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi visą sumokėtą arba mokėtiną sumą, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje, ji gali paprašyti, kad deklarantas pateiktų papildomos informacijos. Jei abejonių nepavyksta išsklaidyti, muitinė gali nuspręsti, kad prekių vertė negali būti nustatoma pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Pareiškėjas ginčo deklaracijoje deklaruotą Automobilio muitinę vertę (16 000 Eur) grindė pardavėjo MB „A“ komerciniais dokumentais: sąskaita Nr. ATV24-1007 (2024-09-16) ir transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartimi (2024-09-16). Vilniaus TM atliekamo mokesčio patikrinimo metu Pareiškėjas papildomai pateikė Automobilio registracijos Kanadoje dokumentą Nr. N9272208, Švedijos įmonės „S“ įmonei MB „A“ išrašytą sąskaitą Nr. 2024-043 (2024-08-20) (11 000 Eur), mokėjimo dokumentus (sąskaitos išrašą 2024-09-01–2024-09-16; mokėjimo nurodymą (2024-09-16), kuriais Pareiškėjas apmokėjo MB „A“. Be to, pateiktas dokumentas (Revolut mokėjimas 2024-08-24), pagrindžiantis, kad MB „A“ apmokėjo Švedijos įmonei „S“ už Automobilį. Kaip matyti iš Pareiškėjo pateiktų dokumentų, Pareiškėjas Automobilį įsigijo iš MB „A“, kuri pirko jį iš Europos Sąjungoje registruotos Švedijos įmonės „S“. Pareiškėjas 2024-11-30 atsakyme į Vilniaus TM 2024-11-11 raštą Nr. (1.10 Mr/49)2VE-10594 nurodė, kad ginčo Automobilį pirko Lietuvoje iš įmonės MB „A“. Pareiškėjas paaiškino, kad Automobilis pirktas stipriai apgadintas, po avarijos ir buvo remontuojamas savo jėgomis; taip pat nurodė, kad pagal MB „A“ pateiktą informaciją Automobilis atgabentas iš Belgijos uosto į Lietuvą. Iš Švedijos įmonės „S“ įmonei MB „A“ išrašytos sąskaitos Nr. 2024-043 (2024-08-20) matyti, kad tai „Atgautos pavogtos transporto priemonės pardavimas „B“ vardu Antverpeno uoste, Belgijoje <...>“, kas įrodo, jog sandoris įvyko ne Kanadoje/JAV, o Antverpeno uoste, Belgijoje, Europos Sąjungoje. Atsižvelgiant į išvardintas aplinkybes, teigtina, kad Muitinės departamentas pagrįstai sprendė, jog ginčo byloje pateikti dokumentai neįrodo, kad ginčo deklaracijoje deklaruotas Automobilis buvo skirtas pardavimui eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kas, nagrinėjamu atveju, būtų pagrindas taikyti sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą. Atvirkščiai, minėti dokumentai patvirtina, kad deklaruoto Automobilio pirkimo–pardavimo sandoris atliktas prieš įvežant jį į Sąjungos muitų teritoriją. Todėl ginčo byloje konstatuotina, kad Pareiškėjo pateikti komerciniai dokumentai netenkina pagrindinės Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalies nuostatos, t. y. jais neįrodoma, kad ginčo Automobilis buvo parduotas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, todėl tokie dokumentai nevertintini muitinio įvertinimo tikslais, o sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas, perskaičiuojant ginčo Automobilio muitinę vertę, pagrįstai netaikytas.

Dėl Pareiškėjo skundo argumentų, jog Pareiškėjas nebuvo deklarantas, todėl neprivalo turėti Automobilio pardavimo eksportui į ES muitų teritoriją (iš trečiosios valstybės) dokumentų,

pažymėtina, kad vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 18 straipsnio 1 dalimi, bet kuris asmuo gali paskirti atstovą muitinėje; toks atstovavimas gali būti tiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia kito asmens vardu ir to asmens interesais, arba netiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia savo vardu, tačiau kito asmens interesais (LVAT 2024-12-18 nutartis adm. byloje Nr. eA-774-662/2024; ESTT 2008-11-20 sprendimas byloje *Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading* prieš Komisiją, C-38/07, 51 p.). Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 19 straipsnio 1 dalies nuostatomis, santykiuose su muitine atstovas muitinėje pareiškia, kad veikia atstovaujamojo asmens interesais, ir nurodo, ar jo atstovavimas yra tiesioginis, ar netiesioginis. Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis ir raštu, surašymo taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020-10-09 įsakymu Nr. 1B-810, 21.3.7 papunktyje numatyta, kad atstovo statuso kodas (3/21) duomenų elementas įrašomas laužtiniuose skliaustuose, prieš deklaranto arba atstovo pavadinimą; pateikiant šį duomenų elementą nurodomas skaičius „2“, jeigu prekes deklaruoja tiesioginis atstovas, skaičius „3“, jeigu prekes deklaruoja netiesioginis atstovas.

Nagrinėjamo ginčo atveju, Pareiškėją importo deklaracijos muitinio įforminimo metu tiesioginio atstovavimo būdu [2] atstovavo UAB „R“. Taigi, atstovas įformindamas ginčo deklaraciją veikė Pareiškėjo vardu ir interesais, todėl visa atsakomybė, susijusi su ginčo deklaracijos pildymu bei pasirinktos muitinės procedūros vykdymu, tenka Pareiškėjui.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio nuostatomis, deklaranto arba jo atstovo pasirašytos deklaracijos pateikimas muitinės įstaigai reiškia, kad tas asmuo konkrečias prekes deklaruoja pageidaujamai taikyti procedūrai ir kad, nepažeidžiant galimo sankcijų taikymo, jis, vadovaujantis valstybėse narėse galiojančiomis nuostatomis, yra laikomas atsakingu už: deklaracijoje pateiktos informacijos teisingumą; kartu su deklaracija pateiktų dokumentų tikrumą; visų pareigų, susijusių su deklaracijoje nurodytos muitinės procedūros taikymo konkrečioms prekėms pradžia, įvykdymą.

Atsižvelgiant į tai, kad ginčo deklaracijos yra nurodytas tiesioginis atstovavimo būdas [2], būtent Pareiškėjas laikytinas deklarantu, kaip tai yra numatyta Sąjungos muitinės kodekso 5 straipsnio 15 punkte, t. y. asmeniu, kurio vardu ir interesais Pareiškėjui atstovaujantis muitinės tarpininkas – UAB „R“ (tiesioginis atstovas) 2024-09-19 pateikė ginčo deklaraciją, deklaruodamas joje Automobilį, todėl būtent Pareiškėjui tenka pareiga pagrįsti ginčo deklaracijoje deklaruotą Automobilio muitinę vertę ir pateikti atitinkamus dokumentus.

Pažymėtina, jog įrodinėjimo našta dėl sandorio vertės metodo netaikymo pirmiausia tenka muitinei. Deklarantas, siekdamas paneigti muitinės abejones dėl sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo taikymo, turi pateikti papildomą informaciją, kad deklaruota prekių vertė pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnį yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją (LVAT 2023-08-30 nutartis adm. byloje Nr. eA-1557-442/2023). Ginčo byloje Pareiškėjas (deklarantas) tokių duomenų nepateikė.

Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jeigu prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal 70 straipsnį, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį prekių muitinę vertę įmanoma nustatyti. Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad muitinės vertė – tai: a) tapačių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; b) panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; c) vertė, nustatyta pagal prekių vieneto kainą, už kurią Sąjungos muitų teritorijoje su pardavėjais nesusijusiems asmenimis parduotas didžiausias bendras importuotų prekių arba tapačių ar panašių importuotų prekių kiekis; arba d) apskaičiuotoji vertė, kurią sudaro šių elementų suma: išlaidos medžiagoms ir gamybai arba kitokiam perdirbimui, atliktam gaminant importuojamas prekes, arba jų vertė; pelno ir bendrųjų išlaidų, kurių dydis lygus pelnui ir bendrosioms išlaidoms, paprastai nurodomoms šalies eksportuotojos gamintojams parduodant eksportui į Sąjungą prekes, kurios yra tos pačios klasės ar rūšies kaip ir vertinamos prekės, suma; išlaidos 71 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems elementams arba vertė. Jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal

minėto 74 straipsnio 1 dalies nuostatas, ji nustatoma remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. remiamasi muitinės informacinėse sistemose sukauptais muitinės deklaracijų duomenimis apie importuotų tapačių arba panašių prekių muitines vertes.

Nagrinėjamu atveju tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad ginčo prekių muitinė vertė negali būti nustatyta taikant Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nurodytus muitinio įvertinimo metodus. Kaip minėta pirmiau, ginčo Automobilio muitinė vertė nustatyta vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, t. y. remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. remiantis transporto priemonių rinkos kainomis, nurodytomis Kataloge ir vadovaujantis Taisyklių IV skyriaus nuostatomis.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Vilniaus TM, remdamasi Kataloge 2024 m. rugsėjo mėn. nurodyta Automobilio vidutine rinkos kaina (43 740 Eur), apskaičiavo 29 343,45 Eur importo kainą, kurią laikė Automobilio, deklaruoto ginčo deklaracijoje, muitine verte ir atitinkamai perskaičiavo importo mokesčius.

Pareiškėjas nesutinka su apskaičiuota muitine verte ir nurodo, kad nustatant ginčo Automobilio muitinę vertę, nepagrįstai neatsižvelgta į Pareiškėjo pateiktą Vertinimo ataskaitą.

Byloje nustatyta, kad Vertinimo ataskaita buvo įrašyta į ginčo deklaraciją, tačiau muitinio įforminimo metu, t. y. teikiant deklaraciją muitinei, nebuvo pateikta. Muitinio forminimo metu, patikrinus deklaruojamo Automobilio muitinę vertę, nustatyta, kad pagal Aprašo Nr. 1B-1043 34.2 papunkčio nuostatas, importuoto Automobilio, deklaruoto ginčo deklaracijoje, muitinė vertė bus tikrinama papildomai ir Automobilis išleistas į laisvą apyvartą, Pareiškėjui pateikus galinčios atsirasti mokesstinės prievolės dydžio užstatą (4 417 Eur). Akcentuotina, kad nors Vertinimo ataskaita buvo nurodyta ginčo deklaracijoje, tačiau Pareiškėjas muitinio įforminimo metu, deklaruodamas Automobilio muitinę vertę ginčo deklaracijoje, pasirinko taikyti sandorio metodą, o ne remtis Vertinimo ataskaita.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Vertinimo ataskaita buvo įrašyta į ginčo deklaracijos dokumentų sąrašą, tačiau muitinei ji buvo pateikta tik po prekės (Automobilio) išleidimo į laisvą apyvartą, kai muitinės priežiūra Automobiliui jau nebuvo taikoma. Priešingai negu nurodo Pareiškėjas, Vertinimo ataskaita neturi prejudicinės galios, tai tik vienas iš dokumentų, kuriais remiantis gali būti nustatoma prekės muitinė vertė. Komisija pažymi, kad Pareiškėjo skundo teiginiai, jog Vertinimo ataskaita buvo parengta tuo metu, kai transporto priemonė dar buvo muitinės priežiūroje ir nebuvo išleista į laisvą apyvartą, prieštarauja nustatytoms bylos aplinkybėms – Vertinimo ataskaita parengta 2024-09-03, o Automobilis atsirado muitinės priežiūroje tik 2024-09-19, kuomet buvo pateikta ginčo deklaracija (iki tol jokia muitinės procedūra Automobiliui įforminta nebuvo). Kaip minėta pirmiau, Pareiškėjas įsigijo daužtą Automobilį, kurio defektai užfiksuoti tik Vertinimo ataskaitoje, pateiktoje po muitinio įforminimo atliekamo patikrinimo metu, kuomet muitinė jau negalėjo įsitikinti Vertinimo ataskaitoje nustatytų defektų tikrumu, t. y. muitinei nebuvo sudaryta galimybė įsitikinti, ar automobilio defektai atitinka Vertinimo ataskaitoje užfiksuotus defektus, ar nėra neatitikimų ir pan., todėl konstatuotina, kad muitinė nagrinėjamu atveju pagrįstai nesirėmė Vertinimo ataskaitoje nurodyta Automobilio muitine verte (12 673 Eur).

Pažymėtina, kad vadovaujantis Aprašo Nr. 1BE-1043 34.3 papunkčiu, deklarantui sutikus ir jam atitinkamai pataisius muitinės deklaracijos duomenis, prekių muitinė vertė nustatoma pagal kitus muitinio įvertinimo metodus, kai deklaruotas muitinio įvertinimo metodas netaikytinas. Kaip teisingai nurodo Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, Pareiškėjas prekės muitinio įforminimo metu turėjo teisę patikslinti prekės muitinę vertę pagal kitus muitinio įvertinimo metodus (pvz., pateikiant Vertinimo ataskaitą), tačiau tokia galimybė nepasinaudojo.

Taisyklių 24 punktas nustato, jog naudotų transporto priemonių turimi defektai gali būti fiksuojami surašant Aktą. Prie Akto turi būti pridėtos apgadintos naudotos transporto priemonės spalvotos matomų defektų fotografijos. Akte nurodytų duomenų ir fotografijų tikrumas turi būti patvirtintas deklaranto parašu. <...> Aktas gali būti užpildomas įforminant laikinojo įvežimo perdirtbtį muitinės procedūrą, muitinei priėmus sprendimą išleisti naudotą transporto priemonę su asmens pateikta galinčios atsirasti mokesstinės prievolės dydžio garantija ir kitais atvejais. Aktą surašo deklarantas ir pateikia Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis. <...>

Pritartina Pareiškėjo argumentams, kad minėtas Aktas neprivalo būti surašomas, tačiau pažymėtina ir tai, kad nagrinėjamu atveju tokio Akto nepateikimas muitinio įforminimo metu užkerta kelią remtis Pareiškėjo pateikta Vertinimo ataskaita – vieninteliu dokumentu, kuriame užfiksuoti ginčo Automobilio defektai, kadangi, kaip minėta pirmiau, muitinei nebuvo suteikta galimybė įsitikinti šių defektų realumu.

Atsakydama į Pareiškėjo teiginius, jog Vilniaus TM nustatyta Automobilio muitinė vertė yra teorinio pobūdžio, visiškai neatitinka tikrovės, kadangi ją nustatant nebuvo atsižvelgta į Automobilio defektus, Komisija pažymi, kad vienintelis dokumentas, kuriame buvo užfiksuoti Automobilio defektai, yra Vertinimo ataskaita, tačiau joje aprašytų Automobilio defektų nėra galimybės patikrinti ir įsitikinti jų tikrumu, nes Vertinimo ataskaita buvo pateikta jau po Automobilio išleidimo į laisvą apyvartą, be to, kaip nurodė Pareiškėjas atsakyme į Vilniaus TM 2024-11-11, Automobilis buvo remontuojamas. Taigi, nagrinėjamu atveju byloje nepateikta jokių objektyvių įrodymų, pagrindžiančių Automobilio defektų pobūdį ir kiekį.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 150 straipsniu, jeigu nenustatyta kitaip, deklarantas gali, neatsižvelgdamas į prekių rūšį, kiekį ar jų kilmės, išsiuntimo arba paskirties šalį, savo nuožiūra ir atitinkamai procedūrai taikomomis sąlygomis pasirinkti muitinės procedūrą, kurią jis toms prekėms norėtų įforminti.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas Lietuvoje įsigytą Automobilį deklaravo pasirinktai importo procedūrai. Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus: a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą; b) visų deklaraciją, pranešimą arba prašymą papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą; c) kai taikytina – visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu konkrečioms prekėms arba su operacijomis, kurias leista atlikti, vykdymą.

Atsižvelgus į pirmiau išdėstytas teisės aktų nuostatas, konstatuotina, kad muitinė pagrįstai perskaičiavo Pareiškėjo deklaruotą ginčo Automobilio muitinę vertę ir, atitinkamai, importo mokesčius bei įregistravo atsiradusią mokesstinę nepriemoką. Pabrėžtina, kad nepaisant Pareiškėjo pateiktų dokumentų, jog deklaruoto Automobilio pirkimo–pardavimo sandoris atliktas Sąjungos muitų teritorijoje, Pareiškėjui pasirinkus ginčo Automobilį deklaruoti importo deklaracijoje, muitinė negali kitaip vertinti susiklosčiusios situacijos ir neskaičiuoti importo mokesčių.

Apibendrinama skundžiamame sprendime išdėstytus motyvus, faktines ir teises aplinkybes, teisės aktų nuostatas, Komisija daro išvadą, jog Pareiškėjui teisėtai bei pagrįstai įregistruota skola muitinei, todėl naikinti ar keisti ginčijamo sprendimo Pareiškėjo skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-03-17 sprendimą Nr. 1AE-104.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė